

NIA NEA *

*Nea is het Griekse woord voor nieuws

21 FEBRUARI 2017

IN DIT NUMMER

ETHNOFEST	1
STRATEGIES OF REMEMBRANCE	1
TELLING HISTORIES	2
CONFRONTING THE CLASSICS	3
HERODOTUS IN MODERN EUROPE	3
MORTUARY VARIABILITY AND SOCIAL DIVERSITY	3
SUCH A TENDER NOTHINGNESS	4
MIGRATION IN EARLY IRON GREECE	4
GREEK EPIGRAPHY	4
MIGRATION IN THE MARGINS OF EUROPE	5
STUDY IN HOLLAND FAIRS	5
FIELDS, SHERDS AND SCHOLARS	6
BIBLIOTHEEKNIIEUWS	6

AGENDA

CONFERENTIE FIELDS, SHERDS, SCHOLARS

24/2-25/2

CURSUS NIEUWSGRIEKS II & III

1/3-10/3

BA-CURSUS: GREECE, CRADLE OF CIVILIZATION?

13/3-18/3

MINORS CURSUS RADBOD: RANDEN VAN EUROPA – IDENTITEIT, BURGERSCHAP, RELIGIE

24/4-29/4

ANNUAL EVENT NIA

MEI 2017

CONFERENTIE TURKEY IN TRANSITION (?): BEFORE AND AFTER THE ATTEMPTED JULY COUP.....

6/6-7/6

ETHNOFEST

Van 23 t/m 27 november vond in bioscoop Astor in het centrum van Athene het zevende Ethnografisch Filmfestival van Athene "Ethnofest" plaats. Op 26 november was een van de sessies van dit drukbezochte evenement exclusief gewijd aan documentaires die gemaakt waren in het kader van de NIA Summer School Visual Ethnography of Cityscapes. In een zaal vol belangstellenden werden in totaal zes Summers School documentaires vertoond, die elk een ander aspect van het hedendaagse Athene belichten. Zo was er onder meer aandacht voor het dagelijks ritme op de Atheense vlees- en vismarkt, de reizigers op de metrolijn tussen havenstad Piraeus en de mondaine wijk Kifisia

en het leven van meneer Michalis, een verkoper van Schedía, de Griekse daklozenkrant. Tijdens de sessie was een flink aantal Summer School deelnemers aanwezig die met gepaste trots de complimenten van het publiek in ontvangst namen.

STRATEGIES OF REMEMBRANCE IN GREECE UNDER ROME

Van 19-21 oktober vond onder grote belangstelling de conferentie "Strategies of Remembrance in Greece under Rome" plaats op het NIA. Onderwerp van deze internationale bijeenkomst was de manier waarop Griekse steden en individuen hun positie in de nieuwe wereld van het Romeinse rijk definieerden door het teruggrijpen op het eigen klassieke verleden, in monumenten, architectuur, festivals, munten enzovoort. Het programma van de bijeenkomst omvatte naast presentaties en discussies ook een postersessie. De conferentie maakt deel uit van een nieuw initiatief van het NIA, dat wetenschappers aan het begin van hun carrière de kans biedt een conferentie te organiseren in het verlengde van hun onderzoek. Deze eerste zogeheten 'early career scholar' conferentie werd georganiseerd door Tamara Dijkstra en Inger Kuin van de Rijksuniversiteit Groningen, in samenwerking met collega's van de Goethe Universiteit in Frankfurt.

TELLING HISTORIES – DE WORKSHOPS

Sinds 2015 staat het vakgebied van de contemporaine geschiedenis nadrukkelijk op de NIA-agenda. Na een succesvolle reeks van 5 lezingensessies, die vorig academisch jaar plaatsvonden onder de overkoepelende titel “Telling Histories”, werd de voorlopige bekroning gevormd door een tweetal academische workshops in het eerste semester van het lopend academisch jaar.

Op vrijdag 30 september en zaterdag 1 oktober ontmoetten Griekse en Nederlandse onderzoekers elkaar tijdens de workshop “History Unwanted: Testimonies, silence and public memory”. Rond een dertiental presentaties vond een open en inspirerende gedachtenwisseling plaats over “ongewenste” of “verzwegen” geschiedenis in diverse nationale contexten. Vanzelfsprekend lag de nadruk daarbij op het recente (20^e eeuw) verleden van Griekenland en Nederland (Griekse burgeroorlog, Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog), maar er was ook aandacht voor onderwerpen als het Palestijns-Israëlische conflict en de plaats van Stalin in de post-sovjet

Russische (publieke) geschiedenis. Daarnaast was er bijzondere aandacht voor methodologische vraagstukken rond het gebruik van getuigenissen die worden opgetekend in het kader van oral history onderzoek. De goed bezochte openbare keynote lecture “Narratives Competing for the Public Space in Post-Soviet Russia: A Case Study in Challenges to Transitional Justice” werd verzorgd door Prof. dr. Nanci Adler (UvA/NIOD) en gaf aanleiding tot een levendige discussie met het aanwezige publiek.

Tijdens de tweede academische workshop “Jewish Life after the Return: Dutch and Greek Experiences after the Shoah” ontmoetten experts op het gebied van de recente geschiedenis van de joodse gemeenschappen in Griekenland en Nederland elkaar in het weekend van 10 en 11 december. De 17 presentaties waren gegroepeerd rond een aantal thematische eenheden, zoals het verlangen naar gerechtigheid, memory en post-memory en de confrontatie

met de staat. De openbare lezing werd ditmaal verzorgd door Prof. Dr. Dan Michman (Bar-Ilan University, Yad Vashem). In zijn boeiende lezing plaatste hij de ervaringen en lotgevallen van de Joodse gemeenschappen in Nederland en Griekenland in een gemeenschappelijk kader en legde daarmee de basis voor een zeer geslaagde workshop, waarin de post-Shoah geschiedenis van beide gemeenschappen op een relevante wijze met elkaar vergeleken kon worden, waarbij de overeenkomsten net zo opmerkelijk bleken als de verschillen.

Hoewel elke workshop duidelijk een “eigen” inhoud en karakter had, bleek uit de feedback van de deelnemers dat er meer dan genoeg aanleiding is om de Grieks-Nederlandse contacten op beide terreinen voort te zetten. Het spreekt voor zich dat het NIA zich daar ook in de toekomst voor zal blijven inzetten.

CONFRONTING THE CLASSICS

Na de succesvolle première in de zomer van 2015, stond de interdisciplinaire BA/MA cursus “Confronting the Classics” in het najaar van 2016 wederom op de agenda. Deze cursus werd dit jaar niet alleen georganiseerd in samenwerking met het Koninklijk Nederlands Instituut in Rome (KNIR), maar ook met de Zweedse Instituten in Athene en Rome. In totaal namen 13 Nederlandse en Zweedse studenten deel aan het intensieve programma, dat naast een aantal inleidende gastcolleges een uitgebreid scala aan excursies naar bekende en minder bekende historische locaties in Rome en Athene omvatte. Deze twee steden worden enerzijds beschouwd als de bakermat van de westerse cultuur, maar zijn tegelijkertijd de moderne hoofdsteden van relatief jonge naties met een turbulente recente geschiedenis. De vraag naar de betekenis van de oudheid in de moderne context van beide steden liep als een rode draad door het programma, dat van 7-14 november plaatsvond in Rome en van 15-22 november in Athene. Vanuit het NIA was de begeleiding van de cursus in de ervaren handen van Nicholas Karachalis, die zich daarbij verzekerd wist van de uitstekende samenwerking met Arthur Weststeijn van het KNIR en Frederick Whitting van het Zweeds Instituut in Rome.

HERODOTUS IN MODERN EUROPE

Van 10-12 november organiseerde het NIA het internationale colloquium “Herodotus in Modern Europe”, het zesde colloquium in de serie “The Role of Classics in the formation of European and National identities”. Het initiatief voor deze serie werd in 1999 genomen door Prof. Em. Pim den Boer (UvA) en was een van de activiteiten waarmee de verhuizing van het NIA naar het nieuwe onderkomen in Makri 11 luister werd bijgezet. Het doel van deze serie is om vergelijkend onderzoek te stimuleren naar de vorm en functie van de Griekse klassieken in verschillende landen in (vroeg)modern Europa en daarbuiten. Tijdens de bijeenkomst, waaraan werd deelgenomen door gerenommeerde academici uit Nederland, Griekenland en andere landen, stonden discussie en dialoog centraal. De keynote lecture “Herodotus’ Histories as ‘Monument’ “ van Prof. Irene de Jong, (UvA), mede-organisator van deze conferentie, trok een groot aantal belangstellenden.

MORTUARY VARIABILITY AND SOCIAL DIVERSITY IN ANCIENT GREECE

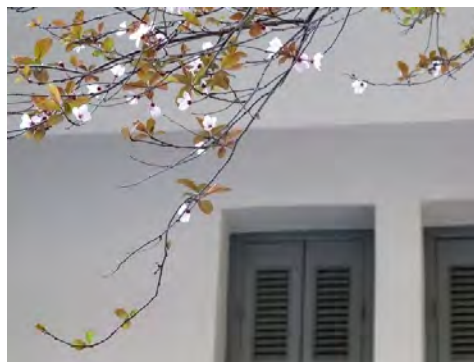
De tweede ‘Early career scholar’ workshop vond plaats op 1 en 2 december van het vorig jaar. Aan deze internationale tweedaagse bijeenkomst werd deelgenomen door jonge onderzoekers op het gebied van grafgebruiken in Griekenland van de vroege ijzertijd tot de laat-Romeinse periode. Onder de titel “Mortuary Variability and Social Diversity in Ancient Greece” wisselden zij vraagstellingen en onderzoeksgegevens uit, waarbij in het bijzonder gekeken werd naar de wijze waarop de thematische en interdisciplinaire analyse van graf-contexten inzichten kunnen verschaffen over individuen, sociale groepen en gemeenschappen.

Aan de workshop, die georganiseerd werd op initiatief van dr. Nikolas Dimakis (Research Center for the Humanities, Athene) en Tamara Dijkstra (Rijksuniversiteit Groningen), ging een inleiding vooraf van Prof. Sofia Voutsaki (Rijksuniversiteit Groningen), “Classical Archaeology, archaeological theory, archaeological science and the study of death”.

SUCH A TENDER NOTHINGNESS

In aansluiting op de tentoonstelling `Colour and Soil` van Hans Giesen (zie onze vorige NIA NEA) was in de Mannekenzaal van het instituut de fototentoonstelling "Such a Tender Nothingness" met werk van Maria Ikonomopoulou te bezichtigen. Deze beeldende kunstenaar leeft en werkt zowel in Rotterdam als in Athene. Haar foto's geven een beeld van details uit de alledaagsheid om haar heen, soms zo onogelijk klein en teder dat ze daadwerkelijk aan de randen van het niets lijken te raken. De curator van de tentoonstelling, Angeliki Douveri, had er voor gekozen om de foto's op verschillende formaten af te drukken en ze in clusters op verschillende hoogte op te hangen. Op die manier werd de toeschouwer in feite gedwongen om sommige foto's van dichtbij te bekijken en andere van verder weg, op een manier die dus te vergelijken is met de bewegingen die de fotografe maakte om de beelden vast te leggen. De tentoonstelling, die liep van 2 tot en met 17 december, werd door ruim 150 mensen bezocht.

MIGRATION IN EARLY IRON GREECE

Het activiteitenprogramma van het NIA werd voor wat betreft 2016 afgesloten met de workshop "Migration in Early Iron Greece". Aan deze workshop, die plaats vond op vrijdag 16 december, werd deelgenomen door 6 experts uit Nederland, Griekenland en Oostenrijk. De bijeenkomst werd georganiseerd door Eleni Panayotopoulou, promovenda aan de Rijksuniversiteit Groningen, als voorbereiding op een internationale conferentie die zij in de loop van 2017 over hetzelfde onderwerp wil organiseren. In het kader van dezelfde workshop gaf Eleni Panayotopoulou 's avonds een goed bezochte openbare lezing over haar lopende PhD-onderzoek onder de titel "Burial Practices and human mobility in Early Iron Age Thessaly".

GREEK EPIGRAPHY ON LOCATION

Net als vorig jaar werd ook 2017 ingeluid met de cursus Epigrafie op locatie. Deze cursus, die aanvankelijk als Nederlandstalig programma werd aangeboden, wordt sinds vorig jaar als Engelstalige cursus verzorgd, om ook deelname van niet Nederlandstalige studenten mogelijk te maken. Het programma in Athene werd voorafgegaan door een serie van drie intensieve inleidende workshops die in Nederland plaatsvonden. Aan de cursus, die opnieuw georganiseerd werd in samenwerking met onderzoeksschool OIKOS en het Masterlanguage programma, door 13 MA en PhD studenten van 6 universiteiten. De cursus werd net als de voorgaande jaren vakkundig begeleid door Professor Onno van Nijf (Rijksuniversiteit Groningen) en dr. Matthieu de Bakker (Universiteit van Amsterdam). Natuurlijk omvatte het programma van de cursus "Epigrafie op locatie" naast een aantal colleges en lezingen door gastdocenten ook een aantal excursies naar relevante en fraaie locaties zoals de Acropolis, Thebe en Delphi.

MIGRATION IN THE MARGINS OF EUROPE

In aansluiting op de cursus “Epigrafie op locatie” vond van 18 tot en met 31 januari voor de zesde opeenvolgende keer de cursus “Migration in the Margins of Europe” plaats. Vanwege de ontwikkelingen in Turkije moest dit jaar helaas besloten worden om Istanbul niet op te nemen in het cursusprogramma, dat zich om die reden noodgedwongen tot Athene beperkte. Vanzelfsprekend hoopt het NIA van ganser harte dat deze succesvolle cursus volgend jaar weer in samenwerking met onze collega’s van het NIT in Istanbul aangeboden zal worden.

Aan het intensieve programma namen 25 MA en PhD studenten van 17 verschillende universiteiten deel, die afkomstig waren uit 16 verschillende geboortelanden. Ook 13 studenten van in totaal 7 Nederlandse universiteiten (UvA, UL, VU, RUG, RU, UU en EUR) maakten deel uit van die bijzondere “international classroom”. Het programma van de cursus bestond uit gastcolleges, bezoeken aan NGO’s en andere organisaties en een aantal kleine veldwerkprojecten die door de deelnemende studenten werden uitgevoerd. De cursus werd georganiseerd in samenwerking met het Institute for Migration and Ethnic Studies (IMES) van de Universiteit van Amsterdam en de vakgroep Sociale en Culturele Antropologie van de Vrije Universiteit. De coördinatie was opnieuw in de ervaren handen van dr. Trifon Bampilis, de NIA-adviseur op het terrein van de sociale wetenschappen.

STUDY IN HOLLAND FAIRS

Traditiegetrouw vonden half februari weer de jaarlijkse “Study in Holland-fairs” plaats in Athene en Thessaloniki. Dit jaar trok deze activiteit, die opnieuw georganiseerd werd in uitstekende samenwerking met de Nederlandse Ambassade in Athene, ruim 2.400 bezoekers.

In het weekend van 11 en 12 februari opende de Orange Grove zijn deuren van 12.00 tot 20.00 om belangstellenden uit Athene en omstreken informatie te verschaffen over het brede scala aan Engelstalige studieprogramma’s dat door de aanwezige universiteiten wordt aangeboden. Op 14 februari deed de Study in Holland-fair Thessaloniki aan, de tweede stad van Griekenland waar echter ook de grootste Griekse universiteit is gehuisvest. Hier vond het event plaats in het moderne gebouw van het Research Dissemination Center van de Aristoteles Universiteit van Thessaloniki. Naast een informatiemarkt met stands van de aanwezige universiteiten gaven de vertegenwoordigers uit

Nederland in beide plaatsen ook een centrale presentatie over hun instellingen en de programma’s die daar verzorgd worden.

Aan de fair in Athene nam dit jaar een recordaantal van elf universiteiten deel (RUG, UL, RU, UU, VU, TUD, TU/e, UT, WUR, UM, Universiteit Tilburg), een getal dat in Thessaloniki zelfs nog werd overtroffen dankzij de aanwezigheid van het IHS-EUR.

FIELDS, SHERDS AND SCHOLARS

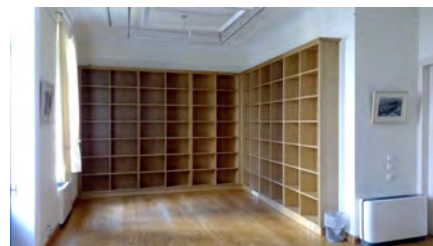
Op 24 en 25 februari aanstaande vindt de derde ‘Early Career Scholar Conference’ plaats. Deze internationale bijeenkomst, met de titel “Fields, Sherds and Scholars: Recording and Interpreting Survey Ceramics” wordt georganiseerd in samenwerking met de Universiteiten van Amsterdam en Leuven, de Belgische Archeologische School en de Onderzoeksschool Archon. Het onderwerp van de conferentie is survey aardewerk in een Mediterrane context, en met name de manier waarop archeologen met deze data omgaan. Daarbinnen zijn twee hoofdthema's: de registratie en publicatie van de data enerzijds, en hun interpretatie anderzijds.

Vanwege de grote belangstelling uit binnen- en buitenland zal de conferentie plaats vinden in de lezingenzaal van het Deens Instituut, dat op een steenworp van het NIA ligt. De openbare lezing die Prof. Todd Whitelaw (UCL Institute of Archaeology, London) in het kader van de conferentie op 24 februari zal geven, sluit vanzelfsprekend aan op de thematiek van de conferentie en draagt de titel “Reconciling objectives and methods in the collection and analysis of surface survey ceramics in Greek surveys”.

De conferentie “Fields, Sherds and Scholars” wordt gevolgd door de International Mediterranean Survey Workshop, georganiseerd door John Bintliff en Corien Wiersma. Normaal gesproken wordt deze workshop, die een informeel karakter draagt, in noordelijker streken georganiseerd, in Gent, Amsterdam, Göttingen etc. Wij zijn blij dat we deze workshop kunnen verwelkomen in het land waar een goed deel van het onderzoek zich afspeelt.

BIBLIOTHEEKNIEUWS

Het NIA ontvangt regelmatig donaties voor zijn bibliotheek en is daar vanzelfsprekend zeer erkentelijk voor. Zo kregen we de afgelopen tijd doubletten uit de UB van de Universiteit van Amsterdam en boeken uit de collecties van Professor Jaap Hemelrijk en Arnold van Akkeren, die helaas kortgeleden gestorven is. De boekencollectie van het NIA is daardoor de afgelopen jaren zo gegroeid dat onze bibliotheek bijna uit haar voegen begon te barsten. Om ruimte te maken voor de nieuwe aanwinsten en donaties werden twee wanden van de Mannekenzaal op de eerste verdieping in december 2016 voorzien van boekenkasten. De zaal, die er nu sowieso wat knusser uitziet, zal ook in de toekomst gebruikt blijven worden voor cursussen, recepties en (zij het wat kleinere) tentoonstellingen.

COLOFON

Het Nederlands Instituut Athene is een interuniversitair wetenschappelijk instituut dat gefinancierd en bestuurd wordt door 6 Nederlandse universiteiten (Amsterdam, Groningen, Leiden, Nijmegen, Utrecht en de VU). Het organiseert, verzorgt en faciliteert onderwijs en onderzoeksprojecten in samenwerking met universiteiten en onderzoekscentra in Nederland en Griekenland. Het NIA is door de Griekse overheid erkend als “Archeologische School” en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor het archeologisch onderzoek dat vanuit de Nederlandse universiteiten in Griekenland wordt verricht.

NIA-NEA is de nieuwsbrief van het Nederlands Instituut Athene en verschijnt drie keer per jaar.

Opmaak en eindredactie: Annemarie Oosting; teksten in dit nummer: Willem Ledeboer, Winfred van de Put
Nederlands Instituut Athene, Makri 11, 117 42 Athene – Griekenland.

Tel: 00.30.210.9210760; e-mail: nia@nia.gr; www.nia.gr